

ธรรมาภิบาลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุ
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

GOOD GOVERNANCE FOR ADMINISTRATORS INFLUENCING
THE EFFECTIVENESS OF SCHOOL PARCEL MANAGEMENT
UNDER NAKHON SI THAMMARAT SECONDARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE

¹ณิชารีย์ แก้วมณี, ²อรรครา ธรรมาธิกุล และ ³วีระยุทธ ชาตะกาญจน์
¹Nicharee Kaewmanee, ²Akara Thammathikul and ³Werayut Chatakan

¹มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, ประเทศไทย
¹Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand.

¹pimkznicharee@gmail.com

Received: May 28, 2024; **Revised:** June 29, 2024; **Accepted:** August 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช 2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช 3) เพื่อศึกษาธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช และ 4) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า 1. ธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ย

¹ นักศึกษา, หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ดร., หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

³ รองศาสตราจารย์, ดร., หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

สูงสุดคือ หลักความรับผิดชอบ รองลงมาคือหลักความคุ้มค่า และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ หลักการมีส่วนร่วม 2. ประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล รองลงมาคือ ด้านความโปร่งใส และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านความคุ้มค่า 3. ธรรมชาติของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยธรรมชาติของผู้บริหาร ด้านหลักความโปร่งใสมีความสัมพันธ์สูงสุด และธรรมชาติของผู้บริหารร่วมกันพยากรณ์ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราชได้ร้อยละ 92.8 4. แนวทางการพัฒนาธรรมชาติของผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารควรศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานให้เป็นปัจจุบัน ยึดถือ และนำมาปฏิบัติตามแนวทางที่ถูกต้อง ตั้งใจ และเป็นที่ยอมรับ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการข้อมูลที่เป็นจริง ดำเนินงานอย่างตรงไปตรงมา มีความซื่อสัตย์ และเปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความคิดเห็นและระดมความคิด เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่สถานศึกษา ผู้บริหารควรมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และการกระทำของตนเอง ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ อีกทั้งในการบริหารสถานศึกษา ควรรู้จักประหยัด ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า มีการบริหารทรัพยากรอย่างเป็นระบบและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่สถานศึกษา

คำสำคัญ: ธรรมชาติ; ผู้บริหารสถานศึกษา; ประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุ

Abstract

The objectives of this research are 1) to study good governances for educational administrators under Nakhon Si Thammarat Secondary Educational Service Area Office. 2) To study the effectiveness of school parcel management under Nakhon Si Thammarat Secondary Educational Service Area Office. 3) to study good governances for educational administrators that affects the effectiveness of school parcel management under Nakhon Si Thammarat Secondary Educational Service Area Office. 4) To study guidelines of good governances for educational administrators under Nakhon Si Thammarat Secondary Educational Service Area Office. The findings revealed as follows; 1. Overall good governances for educational administrators is at a high level. The highest average is accountability, followed by cost effectiveness. and the lowest average is participation. 2.

The overall effectiveness of school parcel management is at a highest level. The highest average is the efficiency and effectiveness, followed by the transparency. The lowest average is the value for money 3. Good governance for educational administrators has a positive relationship with effectiveness of school parcel management. Overall, it is at a very high level with statistically significant at .01 level. Good governance for educational administrators, transparency is in the highest relationship. Good governance for administrators jointly predicted the impact on effectiveness of school parcel management under Nakhon Si Thammarat Secondary Educational Service Area Office with a score of 92.8 percent. 4. The performance development guideline on good governance for school administrators suggests that administrators should study and up to date about all the statutes relates to school management. School administrators should reveal the true information, manage the school honorably, be honest, and give teachers the opportunities to show their opinions and to brainstorm how to run their workload for achieving the school goals. The school directors should be responsible for duties and their own actions, and perform the responsibilities effectively. The school management should be valuable. All resources should be used beneficially. Moreover, assets should be organized systematically and usefully for the school.

Keywords: Good Governance; Educational Administrators; Effectiveness of School Parcel Management.

บทนำ

ปัจจุบันแนวโน้มโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและรุนแรง ทุกภาคส่วนจำเป็นต้องมีมาตรการรับมือ ซึ่งระบบการศึกษาของประเทศไทยถือเป็นพื้นฐานในการผลิตบุคลากรที่จำเป็นและสำคัญ “ธรรมาภิบาล” ถือเป็นกระบวนการสำคัญในการบริหารงาน เป็นแนวทางหนึ่งในแผนการศึกษาแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 6 ที่ระบุว่า การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา ให้การบริหารจัดการศึกษามีความคล่องตัว ชัดเจน และสามารถตรวจสอบได้ อีกทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 13 ได้ระบุ “ธรรมาภิบาล” ในส่วนที่ 1 บทบาท ความสำคัญ และสถานะของแผน ไว้ว่า รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ เพื่อให้สังคมของประเทศทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข โดยกำหนดธรรมาภิบาลเป็น

แนวนโยบายแห่งรัฐ เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546

สถานศึกษาถือเป็นหน่วยทางการศึกษาที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการกำหนดทิศทางของสถานศึกษา ให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ ซึ่งคุณลักษณะของผู้บริหารที่แสดงออกถึงความสำเร็จของการบริหารงานด้วยมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม ช่วยส่งเสริมบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ คือการสร้างศรัทธาตัวเองให้เกิดขึ้นกับผู้ร่วมงาน ดังแนวคิดของจุงและแมกกินสัน ที่เสนอว่า คุณลักษณะของผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่สามารถทำให้การทำงานประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ (Kae H.Chung and Leeon C., 1981: 120)

ในประเทศไทยได้กำหนดมาตรการในการบริหารราชการแผ่นดินโดยยึดหลักธรรมาภิบาล ซึ่งปรากฏอยู่ในบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ได้แก่ สาระสำคัญในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2534 ความตอนหนึ่งว่าต้องนำวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องคำนึงถึง ความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน การเปิดเผยข้อมูล การมีส่วนร่วมของประชาชน และการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 (มาตรา 8 (3) ความบางตอนได้ระบุไว้ว่า จะต้องกำหนดขั้นตอนการดำเนินการที่โปร่งใส มีกลไกตรวจสอบการดำเนินการในแต่ละขั้นตอน และรับฟังความคิดเห็น และในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 65 วรรคหนึ่ง ซึ่งได้กำหนดหลักธรรมาภิบาลเป็นแนวนโยบายแห่งรัฐ เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันไปสู่เป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

การบริหารราชการในสถานศึกษาสามารถนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานให้เกิดประสิทธิผลได้นั้น เพื่อกำหนดแผนปฏิบัติการและร่วมตัดสินใจ สถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่ให้บริการการศึกษาให้เป็นสถานศึกษาภาครัฐ จึงจำเป็นต้องมี “หลักธรรมาภิบาล” ซึ่งมีด้วยกัน 6 ประการ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรมหลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบต่อสังคม และหลักความคุ้มค่า มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อสนับสนุนให้เกิดการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมทางการศึกษา และยกระดับคุณภาพการศึกษาไทยต่อไป (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545: 24)

การบริหารงานพัสดุภาครัฐ เป็นเรื่องที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของประเทศชาติ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 โดยให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูล เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม มุ่งเน้นให้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างอย่างคำนึงถึงวัตถุประสงค์และความคุ้มค่า มีการวาง

แผนการดำเนินงาน และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานซึ่งจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งเพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล สนับสนุนให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ ซึ่งจะสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับสาธารณชนได้ (สุพิศ ประณีตพลกรัง, 2561: 3) และเพื่อให้การบริหารพัสดุภาครัฐ เกิดประสิทธิผลและประโยชน์สูงสุด จึงต้องมีหลักการ 4 ด้าน ที่ควรคำนึง ได้แก่ ด้านความคุ้มค่า ด้านความโปร่งใส ด้านความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และด้านการตรวจสอบ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ อันจะนำมาซึ่งผลดีต่อการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐให้เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป (ราชกิจจานุเบกษา, 2560)

จากรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบภายใน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช ผลการจัดซื้อจัดจ้าง พบว่า สถานศึกษาร้อยละ 33.33 ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปตามที่ระเบียบกำหนด และผลการบริหารพัสดุ ส่วนการทำบัญชีพัสดุ พบว่า สถานศึกษาร้อยละ 33.33 ดำเนินการจัดทำบัญชีวัสดุถูกต้อง ส่วนทะเบียนคุมทรัพย์สิน พบว่า สถานศึกษาร้อยละ 50 ดำเนินการจัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินถูกต้องตามแบบกรมบัญชีกลาง ส่วนการตรวจสอบพัสดุประจำปี พบว่า สถานศึกษา ร้อยละ 41.67 ได้ดำเนินการตรวจสอบพัสดุประจำปีแล้วเสร็จ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช, 2565)

จากความเป็นมาข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยซึ่งรับผิดชอบการบริหารงานพัสดุและสินทรัพย์ พิจารณาเห็นว่าการบริหารงานพัสดุและสินทรัพย์ในสถานศึกษามีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ และตระหนักถึงความสำคัญในการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผล เพราะการบริหารงานใด ๆ ตามหลักธรรมาภิบาลนั้น จะได้รับการยอมรับ และแสดงให้เห็นถึงคุณภาพเชิงประจักษ์ของหน่วยงาน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช เพื่อนำผลจากการศึกษาในครั้งนี้มาเป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

3. เพื่อศึกษาธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้การวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 142 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2566

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ จำนวน 104 คน จำนวน 1 คน สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 1 คน และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 1 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช 6 หลัก ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า และประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความคุ้มค่า ด้านความโปร่งใส ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล และด้านการตรวจสอบ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์แบบถดถอยเชิงพหุคูณ และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผล เกี่ยวกับธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยรวมและรายด้าน

ที่	ธรรมาภิบาลของผู้บริหาร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	หลักนิติธรรม	4.36	0.41	มาก
2.	หลักคุณธรรม	4.39	0.39	มาก
3.	หลักความโปร่งใส	4.47	0.50	มาก
4.	หลักการมีส่วนร่วม	4.09	0.39	มาก
5.	หลักความรับผิดชอบ	4.61	0.40	มากที่สุด
6.	หลักความคุ้มค่า	4.55	0.10	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.41	0.35	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครศรีธรรมราชโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช อยู่ใน ระดับมากที่สุด 2 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมา คือ หลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.61$) และหลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.55$) อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมา คือ หลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 4.47$) หลักคุณธรรม ($\bar{X} = 4.39$) หลักนิติธรรม ($\bar{X} = 4.36$) และหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.09$)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยรวมและรายด้าน

ที่	ธรรมาภิบาลของผู้บริหาร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ด้านความคุ้มค่า	4.52	0.48	มากที่สุด
2.	ด้านความโปร่งใส	4.57	0.41	มากที่สุด

ที่	ธรรมาภิบาลของผู้บริหาร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3.	ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล	4.60	0.40	มากที่สุด
4.	ด้านการตรวจสอบ	4.54	0.46	มากที่สุด
	เฉลี่ย	4.56	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมา คือ ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล ($\bar{X} = 4.60$) ด้านความโปร่งใส ($\bar{X} = 4.57$) ด้านการตรวจสอบ ($\bar{X} = 4.54$) และด้านความคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.52$)

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างธรรมาภิบาลของผู้บริหาร กับประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

ตารางที่ 3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและผลทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างธรรมาภิบาลของผู้บริหาร กับประสิทธิผลการบริหารงาน พัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

ธรรมาภิบาลของผู้บริหาร X	ประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุ Y				
	ด้านความ คุ้มค่า (Y1)	ด้านความ โปร่งใส (Y2)	ด้านประสิทธิภาพ และประสิทธิผล (Y3)	ด้านการ ตรวจสอบ (Y4)	Y
	r	r	r	r	r
หลักนิติธรรม (X1)	.863**	.735**	.699**	.776**	.822**
หลักคุณธรรม (X2)	.663**	.553**	.543**	.541**	.614**
หลักความโปร่งใส (X3)	.894**	.870**	.871**	.869**	.932**
หลักการมีส่วนร่วม (X4)	.543**	.369**	.305**	.477**	.458**
หลักความรับผิดชอบ (X5)	.892**	.767**	.825**	.802**	.876**
หลักความคุ้มค่า (X6)	.891**	.846**	.861**	.820**	.909**
X	.932**	.818**	.811**	.845**	.909**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 ภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก ($r = .909^{**}$) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างธรรมาภิบาลของ

ผู้บริหาร กับประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ได้แก่ ด้านความคุ้มค่า ($r = .932^{**}$) ด้านการตรวจสอบ ($r = .845^{**}$) ด้านความโปร่งใส ($r = .818^{**}$) และด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล ($r = .811^{**}$) พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในระดับสูงมาก

4. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ระหว่างธรรมาภิบาลของผู้บริหาร กับประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยแยกเป็นรายด้าน

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ระหว่างธรรมาภิบาลของผู้บริหาร กับประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยแยกเป็นรายด้าน

ตัวแปรที่รับคัดเลือกเข้าสมการ	B	SE _B	β	t	Sig.
Constant	.214	.170		1.258	.212
หลักนิติธรรม (X1)	.234	.062	.235	3.750*	.000
หลักความโปร่งใส (X3)	.283	.061	.345	4.627*	.000
หลักความคุ้มค่า (X6)	.386	.070	.373	5.553*	.000
R = .964		$R^2 = .928$		F = 209.936	
SE _{est} = .11292		$R^2_{adj} = .924$		a = .214	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 3 ด้าน หลักนิติธรรม (X1) หลักความโปร่งใส (X3) และหลักความคุ้มค่า (X6) โดยส่งผลกันในทางบวกทุกด้าน โดยสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษา ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .214 (\text{Constant}) + .386(X6) + .283(X3) + .234(X1)$$

สมการพยากรณ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษา ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .373(X6) + .345(X3) + .235(X1)$$

5. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

หลักนิติธรรม ผู้บริหารควรศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ อย่างสม่ำเสมอ แจ่มแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษาให้

ทราบและปฏิบัติ ส่งเสริมให้บุคลากรรวมทั้งตนเองเข้าร่วมการอบรม หาความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

หลักคุณธรรม ผู้บริหารควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา บุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งนักเรียน ประพฤติตนถูกต้องทั้งกาย วาจา ใจ ตามจรรยาบรรณวิชาชีพ และควรจัดให้มีการอบรมด้านคุณธรรม และสนับสนุนให้ผู้บริหารมีคุณธรรมประจำใจ จะส่งผลให้งานบริหารสำเร็จลุล่วงได้ดี

หลักความโปร่งใส ผู้บริหารควรมีการพูดคุยวางแผนกับผู้ที่ได้รับผิดชอบหน้าที่แต่ละฝ่าย อย่างชัดเจนถึงการดำเนินงานต่าง ๆ ว่าต้องเป็นไปตามขั้นตอน ถูกต้อง มีที่มาที่ไปที่สามารถอธิบาย หรือชี้แจงถึงความเป็นมาได้ ปฏิบัติงานให้สามารถตรวจสอบได้ ก่อให้เกิดความไว้วางใจ

หลักการมีส่วนร่วม ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู บุคลากร ตลอดจนนักเรียนและผู้ปกครอง ร่วมกันแสดงความคิดเห็น มีการสื่อสารกันระหว่าง ทีมงาน รวมถึงการร่วมกันตรวจสอบในการทำงานต่าง ๆ ร่วมกันตัดสินใจในการปฏิบัติงาน มีการสร้างเครือข่าย และประสานความร่วมมืออย่างสม่ำเสมอ

หลักความรับผิดชอบ ผู้บริหารควรมีความตระหนักในหน้าที่ มีความมุ่งมั่นทำงานตามหน้าที่ของตนเอง ไม่เบียดเบียนเวลาราชการ ไม่ผลักภาระให้ผู้ใต้บังคับบัญชา รับผิดชอบในการตัดสินใจ และการกระทำ

หลักความคุ้มค่า ผู้บริหารควรมีการวางแผนที่ดีในการปฏิบัติงานใดใด ทำการวิเคราะห์ ทรัพยากรของสถานศึกษาที่มีอยู่อย่างจำกัดตามบริบทในแต่ละสถานศึกษา บริหารจัดการ ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประหยัด และคุ้มค่า

อภิปรายผล

จากการวิจัยเกี่ยวกับธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน พัสศุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราชโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากธรรมาภิบาลเป็นหลักการบริหารจัดการที่ดี อันเกี่ยวข้องกับนโยบายของส่วนราชการและพฤติกรรมของบุคลากรในองค์กร เป็นแนวคิดสำคัญในการบริหารงาน และการปกครองในปัจจุบัน ทำให้เกิดการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณธรรม ยุติธรรม โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้เชิงประสิทธิผล เพื่อสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดีให้เกิดขึ้นในทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายใน

สถานศึกษา สอดคล้องกับ (จันทร์วิภา จำนงค์การ, 2564) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (จิรวรรณ มีภูมิ, 2565) ที่ศึกษาเกี่ยวกับ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การประกาศใช้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พุทธศักราช 2560 ซึ่งมีแนวคิดเพื่อให้การปฏิบัติงานด้านพัสดุของภาครัฐเกิดความคุ้มค่า ความสะดวก รวดเร็ว ประหยัด ทันท่วงที เหตุการณ์ปัจจุบัน ป้องกันปัญหาการทุจริต และการที่มีความพร้อมด้านการบริหารงานพัสดุจะทำให้องค์กรดำเนินงานได้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย สอดคล้องกับความใน (พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ, 2560) ที่บัญญัติไว้ว่าการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานต้องก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงาน โดยพัสดุที่จัดซื้อจัดจ้างต้องมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่ตอบสนองวัตถุประสงค์ในการใช้งาน เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานของหน่วยงาน และสอดคล้องกับ (สุภัทร หลีกทุกข์, 2566) ที่ได้ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ธรรมาภิบาลของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ (อุษารัตน์ ดาวลอย, 2561) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 สระบุรี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตสี่สระบุรีมีการใช้หลักธรรมาภิบาลทั้งภาพรวมและด้านอยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 สระบุรี มีทิศทางบวกและขนาดความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก $=.897$ และสอดคล้องกับ (ปริยานุช สอนชัย, 2564) ที่ได้ศึกษา ผลกระทบของการควบคุมภายในการจัดซื้อจัดจ้าง ที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ผลการวิจัยพบว่า การควบคุมภายในการจัดซื้อจัดจ้าง มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิผลการบริหารงบประมาณ อีกทั้งสอดคล้องกับ (ศิริธร โพธิพล, 2563) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุของหน่วยงานภายใต้สังกัดกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุอยู่ในระดับมากที่สุด โดยปัจจัยด้านการวางแผนและปัจจัยด้านหลักธรรมาภิบาล ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุของหน่วยงานภายใต้สังกัดกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในระดับมาก

4. แนวทางการพัฒนาธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

หลักนิติธรรม หมั่นศึกษาหาความรู้ และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของสถานศึกษา เพราะหลักนิติธรรมถือเป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐานของการอยู่ร่วมกัน ผู้บริหารต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ควรเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่บุคลากรเกี่ยวกับหลักนิติธรรม เพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีและความรู้ที่ถูกต้อง และปฏิบัติตามเป็นกลางและให้ความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และฝึกฝนในการใช้อำนาจของตนเองมากเกินไป มีการให้ความเสมอภาคเท่าเทียมแก่บุคลากร และให้เกียรติเพื่อนร่วมวิชาชีพ สอดคล้องกับ (คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553) ระบุว่า หลักนิติธรรม หลักการที่มีความมุ่งหมายที่จะคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ปฏิบัติงานภายในโรงเรียน โดยมีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เป็นธรรม มีการบังคับใช้กฎหมายข้อบังคับต่าง ๆ อย่างเสมอภาค ไม่มีการเลือกปฏิบัติ ไม่ให้ใช้กฎหมายไปแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ ปรับปรุง กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ต่าง ๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยและเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคม คำนึงสิทธิ เสรีภาพ ความยุติธรรมของบุคคลในโรงเรียน

หลักคุณธรรม ผู้นำหรือผู้บริหารควรยึดถือ และปฏิบัติ เพราะเป็นแนวปฏิบัติที่ถูกต้อง ดีงาม และสังคมยอมรับ ผู้บริหารควรตระหนักถึงมาตรฐานด้านศีลธรรมและคุณธรรมในการบริหารสถานศึกษา เช่น การปฏิบัติตามเป็นแบบอย่างที่ดี ปฏิบัติตามระเบียบวินัยของข้าราชการ เป็นผู้คิดริเริ่ม ตัดสินใจการดำเนินงานต่าง ๆ ด้วยเหตุผล รับฟังความคิดเห็นและการวิพากษ์วิจารณ์ ไม่ปกปิดข้อเท็จจริง เพื่อหวังผลประโยชน์แก่ตนเองโดยมิชอบ ผู้บริหารจะต้องรู้จักหน้าที่ของตนเอง มองการณ์ไกล ควรหมั่นหาความรู้ให้ตนเองและผู้ที่บังคับบัญชาอยู่เสมอ เพื่อรู้เท่าทันสถานการณ์

และสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษาได้อย่างเป็นที่ยอมรับ มีการวางแผนในการบริหารจัดการที่ดี มอบหมายงานให้เหมาะสมกับความสามารถของบุคลากร เป็นที่พึงพาให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ พัฒนาบุคลิกภาพตนเองอย่างสม่ำเสมอ สร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สอดคล้องกับ (คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553) กล่าวว่า ผู้บริหารที่ดีควรเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ปลอดจากการทำผิดวินัย ปลอดจากการทำผิดกฎหมาย ปลอดจากการทำผิดมาตรฐานวิชาชีพ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชา พัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้มีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริต

หลักความโปร่งใส ผู้บริหารควรสร้างและให้ความไว้วางใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาและสถานศึกษาโดยภาพรวม มีการให้ข้อมูลที่เป็นจริง ทันการณ์ ตรงไปตรงมา มีที่มาที่ไปที่ชัดเจน ควรมีการนิเทศ ติดตาม การดำเนินงานต่าง ๆ ของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ สามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ ส่งเสริมผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีความซื่อสัตย์ สุจริต เปิดช่องทางการร้องเรียนที่เก็บข้อมูลเป็นความลับสำหรับการแจ้งเบาะแสการกระทำที่ทุจริตภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2553) ธรรมชาติเป็นหลักการที่นำมาใช้บริหารงานในปัจจุบันอย่างแพร่หลาย เพราะช่วยสร้างสรรค์และส่งเสริมองค์กรให้มีศักยภาพและประสิทธิภาพ นอกจากนี้แล้วยังทำให้บุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง ศรัทธาและเชื่อมั่นในองค์กรนั้น ๆ ซึ่งจะทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เช่น องค์กรที่โปร่งใส ย่อมได้รับความไว้วางใจในการร่วมทำธุรกิจ รัฐบาลที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ ย่อมสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักลงทุนและประชาชน ตลอดจนส่งผลดีต่อเสถียรภาพของรัฐบาลและความเจริญก้าวหน้าของประเทศ เป็นต้น

หลักการมีส่วนร่วม ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการให้กลุ่มงานมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน สามารถสนับสนุน ให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือ ให้โอกาสฝ่ายงานได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หรือในกระบวนการบริหาร เปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ และสร้างทีมงานและเปิดให้มีการระดมความคิด เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่สถานศึกษา รวมทั้งให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติงาน และร่วมรับผิดชอบผลของการปฏิบัติงานที่ตนเองเกี่ยวข้อง สอดคล้องกับ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) ที่กล่าวว่า การกระจายอำนาจการมีส่วนร่วมทางการศึกษานับเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการปฏิรูปการศึกษา ตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 เพราะจะช่วยให้มีคณะบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา หน่วยงานทางการศึกษา และบริหารจัดการโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ผลจากการเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบ มีผลทำให้การจัดการศึกษาในท้องถิ่นดีขึ้น

หลักความรับผิดชอบ ผู้บริหารควรมีความตระหนักในสิทธิหน้าที่ของผู้บริหาร รับผิดชอบต่อหน้าที่และผลจากการกระทำของตนเอง มีความกระตือรือร้นที่จะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา บุคลากรควรมีความรับผิดชอบต่อภาระงานที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย ปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มกำลังความสามารถ ผู้บริหารควรมีการวางแผนการใช้คนให้เหมาะสมกับงาน ส่งเสริมจุดเด่น แก้ไขจุดด้อย มีการกระจายอำนาจ และมอบหมายให้บุคลากรเป็นเจ้าของโครงการ เพื่อให้ทุกคนรู้จักหน้าที่ และแสดงศักยภาพของตนเอง ซึ่งจะสามารถพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรเองด้วย สอดคล้องกับ (สถาบันพระปกเกล้า, 2548) ที่กล่าวไว้ว่า ความรับผิดชอบในผลงาน หรือปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งการตอบสนองต่อความคาดหวังของสาธารณะเป็นเรื่องของความพร้อมที่จะรับผิดชอบ ความพร้อมที่จะถูกตรวจสอบได้ ในแง่มุ่งของการปฏิบัติถือว่าสำนึกรับผิดชอบเป็นคุณสมบัติ หรือทักษะที่บุคคลพึงแสดงออกเพื่อเป็นเครื่องชี้ว่าได้ยอมรับในการกิจที่ได้รับมอบหมาย

หลักความคุ้มค่า ผู้บริหารและบุคลากรควรรู้จักประหยัด และลดการฟุ่มเฟือยในการใช้ทรัพยากรของสถานศึกษา ใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าเกิดประโยชน์สูงสุด มีแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างเป็นระบบ เช่น การใช้ไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้า หรือการใช้น้ำประปา เป็นต้น รวมทั้งการจัดระเบียบการเบิกจ่ายวัสดุ ครุภัณฑ์ ภายในสถานศึกษาตามความเป็นจริง มีการสืบเสาะหาราคาวัสดุ ครุภัณฑ์ที่สมเหตุสมผล คัดเลือกผู้ประกอบการที่เสนอราคาเป็นธรรม ไม่ควรอาศัยอำนาจเอื้อผลประโยชน์แก่ตนเอง เห็นแก่ประโยชน์ของสถานศึกษาเป็นที่ตั้ง ควรส่งเสริมให้มีการรณรงค์ และปลูกฝังความคิดแก่บุคลากรในสังกัดให้ตระหนักถึงการใช้และการจัดหาทรัพยากรมาอย่างคุ้มค่ามากที่สุด สอดคล้องกับ (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2542) กล่าวถึงหลักความคุ้มค่าไว้ว่าเป็นการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อให้เป็นประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยรณรงค์ให้มีความประหยัด ใช้ของอย่างคุ้มค่า และรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การนำธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาจะช่วยแก้ปัญหาอื่นๆ ในองค์กรได้ โดยการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ซึ่งถือว่ามีความจำเป็น เพราะจะทำให้ผู้มีส่วนร่วมเกิดความผูกพัน รู้สึกรักและมีจิตสำนึกในการเป็นเจ้าขององค์การร่วมกัน ผู้บริหารบริหารงานด้วยความโปร่งใส และมีความรับผิดชอบต่อการบริหาร โดยเฉพาะการบริหารงานพัสดุภาครัฐ ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของประเทศชาติ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 โดยให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูล เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม มุ่งเน้นให้

ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างอย่างคำนึงถึงวัตถุประสงค์และความคุ้มค่า มีการวางแผนการดำเนินงาน และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานซึ่งจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เอกสารอ้างอิง

- คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2553). *การบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance)*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทร์วิภา จำนงการ. (2564). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตร เขต 1. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลย์สงคราม.
- จิรวรรณ มีภูมิ. (2565). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เขต 2. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ปริยานุช สอนซ้าย. (2564). *ผลกระทบของการควบคุมภายในการจัดซื้อจัดจ้าง ที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ* ตอนบน 2. วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 13(4), 24-37.
- พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560. (2560). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 134. ตอนที่ 24 ก. หน้า 13 – 54.
- ศิริธร โพธิพล. (2564). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุของหน่วยงานภายใต้สังกัดกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน*. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2548). *ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- สุพิศ ประณีตพลกรัง. (2561). *กฎหมายพัสดุ พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตอักษร.
- สุภัทร หลักทุกข์. (2566). *ประสิทธิผลการบริหารงานพัสดุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรี*. วารสารศูนย์อนามัยที่ 7 ขอนแก่น, 15(2), 28-39.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553*. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช. (2565). *รายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบภายใน นครศรีธรรมราช: กลุ่มนโยบายและแผน*.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2553). *คู่มือการกำหนดสมรรถนะในราชการพลเรือน: คู่มือสมรรถนะหลักโครงการศึกษาข้อมูลและพัฒนาองค์ความรู้เพื่อรองรับการกำหนดตำแหน่งในส่วนราชการ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.

สำนักนายกรัฐมนตรี. (2542). *การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2542*. ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 116, ตอนที่ 63 ง, 2542.

อุษารัตน์ ดาวลอย. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 สระบุรี*. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

Kae H.Chung and Leoon C. Megginson. (1981). *Organization Behavior Development Managerial Skills*. New York: Harper and Row Publisher